

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

ribia cūstantias, ansam præbet deviandi.
nauta in punctum Septentrionis advertit,
non in constellationem, quæ circùm illud
gyratur.

59. Prô quantis res humanæ inconveni-
tientiis turgent! indè solent erumpere,
unde minùs existimes erupturas. Atta-
men velle una omnes falce rescindere, fo-
ret inconveniens cæteris omnibus longè
maximum. Usu ac tempore firmatas le-
ges aliquorum causâ infringere, non est
assecurare rem, sed immutare; patebitq;
futuris annis nasci indè si non incommoda
eadem, certè paria aut majora.

60. Ubi unus aliquis casu deliquerit,
non exinde statuenda lex universis. Neq;
enim æquum videtur ob unius culpam ca-
stigari omnes. Plectatur reus, & poena
subitura est vicem legis.

DECAS VII.

61. Antiquitas semper venerationi sit,
eius majestate stent, quæ fuerunt. Insueta
adducere est sentinam movere, nunquam
non horridam vaporibus suis. Qui cupit
reformare Rempublicam, caveat nè de-
formet: periculosa est sæpe mutatio etiam

in

in melius. Leges novas condere, gravare est: multiplicare, confundere: immutare, in dubium adducere: veteres servare honorificum, & gloriosum.

62. Novitas sui causā amanda non est, potius execranda; nisi forsan ea sit, quam vel necessitas imperet, vel sacram faciat utilitas publica: indē solummodò honestari potest.

63. Tollere abusus, quos vel hominum incuria, vel temporum injuria invexit, non est quid novum statuere, sed potius, quod antiquatum est, restituere.

64. Non sunt continuò dicenda nova, quæ incognita, sed quæ nec nobis visa, neque Antecessoribus unquam fuere perspecta. Si quid prior ætas obsoletum habuit, depurandum est, & vigori pristino restituendum. Præstat renovari Rempublicam, quam innovari.

65. Calumniosè locutus fuit, qui Magistratus nuncupavit tutores legum: injustum quippe est legem tractare uti pupilum, id est cum ea ex arbitrio statuere. Non illam Demosthenes filiam dixit, sed Reginam. Magistratus ejus Ministri sunt, servire

ava servire Legi debent, non imperare.

mu- 66. Sunt qui opere valent, sunt qui in-
trva- tellectu; & hi primo statim intuitu com-
prehendunt, quod alii prolixa indagine
est, vix assequuntur. Illud censeri debet do-
uam num naturæ, istud virtutis, cuius impul-
ciat su pertinax labor non raro superat ingenii
one felicitatem. Prævolat Aquila, sed bos las-
sus fortius figit pedem.

num 67. Quorundam ingeniorum primæ i-
exit, magines non auspicatæ solùm, sed & cer-
tiūs, tissimæ sunt: felicius operantur impetu,
quàm permultas ratiociniorum ambages,
quibus scilicet temperatus calor, & per
opposita momenta quasi retusus, minor
fit in concepti operis executionem.

ha- 68. Admodum terrifica visa fuit mors
ino Philosopho ea solùm de causa, quòd finis
pu- esset omnium temporalium: ego longè
dixerim horribiliorem ex eo quòd princi-
pium sit æternorum. Mors bivium est æ-
ternitatis, unde nos vel orcus accipiat,
vel sedes beatorum. Vis non timere rem
tam terrificam, mortem inquam malam?
bene vive.

int, 69. Passio nonnunquam est instar flam-

vire
ma

mæ ardantis, aliquando veluti prunæ, sub-
inde quasi candela. Cùm repentina est,
subitò exardescit, séque diffundit, sed &
illicò in fumum abit: excæcat tamen. Len-
ta se cooperit, & instar prunarum cineri-
bus involvit, ustura eum, qui evolverit.
Quæ justa est, & boni causâ accenditur,
instar candelæ illuminat, & vigorem præ-
bet veritati.

70. Minor sui cognitio, & vehemen-
tior passio transvertunt sensum sapien-
tum: impellunt in errores absque discri-
mine, coguntque quasi viam tentantes in
tenebris oberrare. Tantundem refert, ut
bene te noveris, ac generosè viceris: indè
pendet operatio bona, & vita jucunda.

DECAS VIII.

71. E duplice fonte superbia scaturit, vo-
luntate, & intellectu: illâ, cùm se quis ni-
miùm amat; isto, cùm se quis minùs no-
vit: aliquando ortum sumit ab utroque.
In primo est excessus se amandi: in altero
defectus sui noscendi, atque hic serò e-
mendabilis: in tertio miseria abominan-
da. Conclamatum est de superbo, qui sui
æstimator est, & sui ignarus.

72. Per-